

URZĄD STATYSTYCZNY W GDAŃSKU
ul. Danusi 4, 80-434 Gdańsk

Kontakt: e-mail: SekretariatUSGDK@stat.gov.pl
tel. 58 768 31 30
faks 58 768 32 70

Internet: www.stat.gov.pl/gdansk

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO WE WRZEŚNIU 2013 R.

Nr 9/2013

opublikowany 28.10.2013

Wrzesień 2013 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem 2012 r. charakteryzował się m.in.:

- ⇒ spadkiem przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw;
- ⇒ wyższą stopą bezrobocia rejestrowanego (o 0,6 p.proc.);
- ⇒ wzrostem przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw;
- ⇒ wzrostem cen większości towarów i usług konsumpcyjnych;
- ⇒ wzrostem cen skupu podstawowych produktów rolnych, za wyjątkiem cen pszenicy, żyta i bydła (bez cieląt);
- ⇒ wzrostem produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) oraz produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących);
- ⇒ wzrostem liczby mieszkań oddanych do użytkowania;
- ⇒ wzrostem sprzedaży detalicznej oraz spadkiem sprzedaży hurtowej (w jednostkach handlowych);
- ⇒ wzrostem obrotów ładunkowych w portach morskich województwa.

W okresie styczeń-wrzesień 2013 r. sytuacja społeczno-gospodarcza województwa pomorskiego w odniesieniu do analogicznego okresu 2012 r. kształtowała się następująco:

- ⇒ odnotowano spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw;
- ⇒ wzrosło przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw;
- ⇒ wzrosła produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych), natomiast produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) była niższa;
- ⇒ odnotowano spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania. Najwięcej mieszkań przekazali inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem oraz indywidualni;
- ⇒ wzrosła sprzedaż detaliczna, natomiast w przypadku sprzedaży hurtowej odnotowano spadek (w jednostkach handlowych);
- ⇒ w portach morskich województwa odnotowano wzrost obrotów ładunkowych.

Rynek pracy.....	4
Wynagrodzenia	7
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	14
Budownictwo mieszkaniowe	16
Rynek wewnętrzny.....	18
Gospodarka morska	19
Wybrane dane o województwie pomorskim	20

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankieterów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczyby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007 (PKD 2007)

skrót	pełna nazwa
sekcje	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy	
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

Kreska (–) – zjawisko nie wystąpiło.

Kropka (•) – zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.

Znak (x) – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.

Znak (*) – oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.

Znak (Δ) – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo pomorskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Gdańsku oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. ukształtowało się na poziomie 276,7 tys. osób, tj. o 1,0% niższym niż rok wcześniej (we wrześniu ub. roku zatrudnienie w skali roku nie uległo zmianie) i o 0,1% wyższym w porównaniu z sierpniem br. W Polsce przeciętne zatrudnienie we wrześniu br. wyniosło 5495,1 tys. osób i było o 0,3% niższe niż we wrześniu ub. roku. Stopa bezrobocia w województwie wyniosła 13,0% i była wyższa niż przed rokiem o 0,6 p.proc.

W porównaniu z wrześniem ub. roku przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 22,5%), w obsłudze rynku nieruchomości (o 14,7%), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych oraz w budownictwie (po 7,2%). Natomiast wzrost przeciętnego zatrudnienia zanotowano m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 7,4%), w zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,9%), w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 5,7%), w informacji i komunikacji (o 3,7%) oraz w pozostałej działalności usługowej (o 3,3%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2013		I-IX 2013	
	w tys.	IX 2012 = 100	w tys.	I-IX 2012 = 100
O g ó ł e m	276,7	99,0	277,9	98,4
w tym:				
Przemysł	128,4	101,4	128,6	100,2
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	114,7	103,1	114,9	102,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	6,4	77,5	6,5	68,9
Budownictwo	28,5	92,8	28,7	92,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	46,5	92,8	47,3	92,4
Transport i gospodarka magazynowa	21,7	102,4	21,7	103,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5,8	106,9	5,9	108,6
Informacja i komunikacja	9,0	103,7	9,0	105,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6,7	85,3	6,8	85,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	7,9	107,4	8,0	105,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	13,9	102,8	13,6	101,1

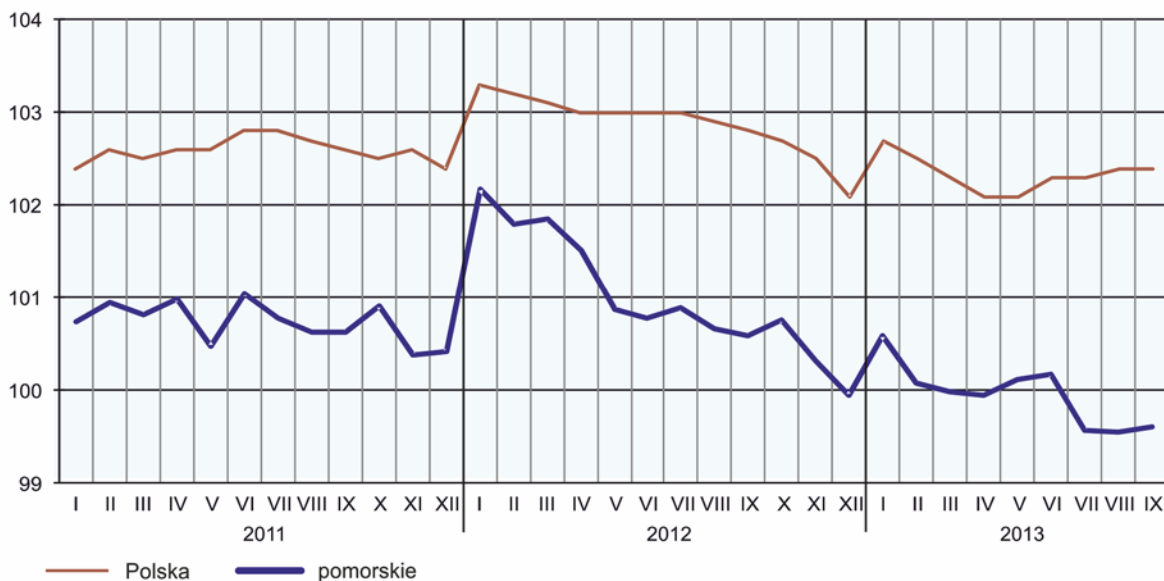
^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu z poprzednim miesiącem największy wzrost przeciętnego zatrudnienia zanotowano m.in. w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 1,1%), w przetwórstwie przemysłowym oraz transporcie i gospodarce magazynowej (po 0,3%), w administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,2%), natomiast spadek zanotowano w pozostałej działalności usługowej (o 1,0%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,8%)

W okresie styczeń-wrzesień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 277,9 tys. osób, tj. o 1,6% niższym niż w analogicznym okresie ub. roku. W relacji do analogicznego okresu 2012 r. największy spadek przeciętnego zatrudnienia odnotowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 31,1%), a najwyższy wzrost w zakwaterowaniu i gastronomii (o 8,6%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,6%).

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

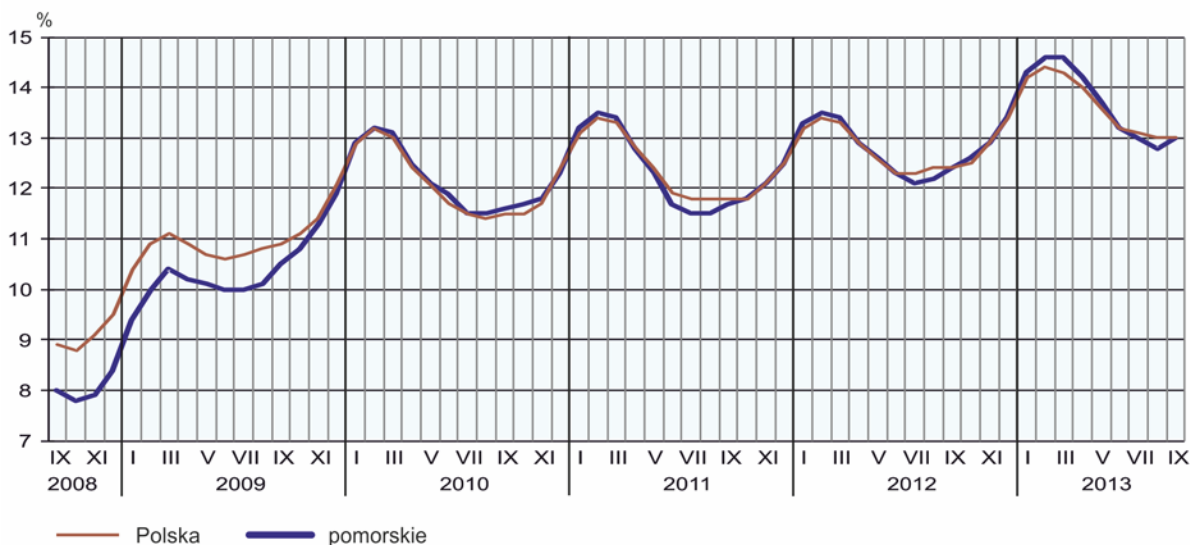
W końcu września 2013 r. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 111,0 tys. osób i była wyższa o 5,1 tys. osób, tj. o 4,8% w stosunku do września 2012 r. i o 1,2 tys. osób, tj. o 1,1% w porównaniu z sierpniem 2013 r.. Kobiety stanowiły 55,9% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych (przed rokiem – 56,9%).

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych i stopa bezrobocia rejestrowanego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2012	2013	
		VIII	IX
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	105,9	109,7	111,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	16,0	11,4	15,0
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	13,9	12,6	13,8
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	12,4	12,8	13,0

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu miesiąca

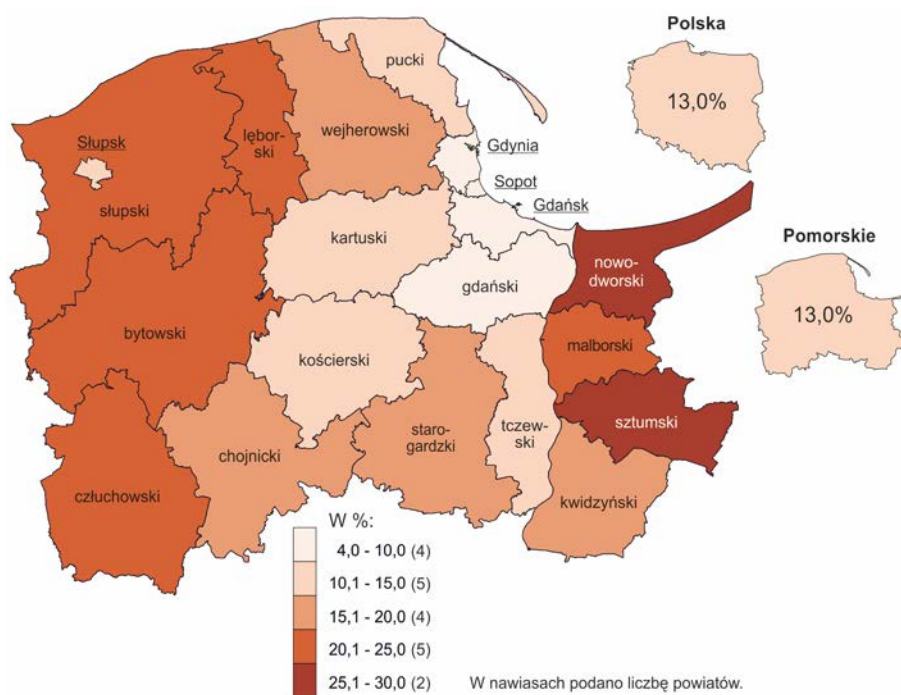
Stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 13,0% i była wyższa o 0,6 p.proc. od zanotowanej we wrześniu 2012 r. i o 0,2 p.proc. w stosunku do sierpnia 2013 r. W dalszym ciągu do powia-

tów o najwyższej stopie bezrobocia rejestrowanego należały: powiat nowodworski (27,8% wobec 27,6% we wrześniu 2012 r.) i sztumski (27,4%, we wrześniu 2012 r. – 25,4%). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano natomiast w Sopocie – 4,8% (we wrześniu 2012 r. – 4,2%).

W porównaniu z wrześniem 2012 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wzrosła w 16 powiatach, a w największym stopniu w powiecie sztumskim (o 2,0 p.proc.) i człuchowskim (o 1,6 p.proc.). Natomiast największy spadek stopy bezrobocia rejestrowanego odnotowano w powiatach: chojnickim i starogardzkim – po 0,5 p.proc.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2013 R.

Stan w końcu września

We wrześniu 2013 r. w urzędach pracy zarejestrowano 15,0 tys. osób bezrobotnych, tj. o 5,8% mniej niż we wrześniu 2012 r. i o 31,8% więcej niż w sierpniu 2013 r. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie osób nowo zarejestrowanych ogółem zwiększył się o 1,9 p.proc. w stosunku do września 2012 r. (do 71,4%).

We wrześniu 2013 r. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 13,8 tys. osób, o 1,0% mniej niż we wrześniu 2012 r. i o 9,5% więcej niż w sierpniu 2013 r. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 7,1 tys. osób (przed rokiem 6,3 tys. osób). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 6,5 p.proc. (do 51,6%). Zwiększył się również udział osób, które nabyły prawo do zasiłku lub świadczenia przedemerytalnego (o 0,3 p.proc. do 1,3%), osób, które nabyły prawo do emerytury lub renty (o 0,1 p.proc. do 0,7%) oraz osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,1 p.proc. do 5,4%). Wśród osób wykreślonych z ewidencji zmniejszył się natomiast w skali roku udział osób, które rozpoczęły szkolenie lub staż (o 5,4 p.proc. do 6,9%) oraz osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 0,3 p.proc. do 28,0%).

W końcu września 2013 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 92,8 tys. bezrobotnych, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 2,3 p.proc. (do 83,7%) w porównaniu z wrześniem 2012 r.

Wybrane kategorie osób bezrobotnych zarejestrowanych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2012	2013	
		VIII	IX
w % ogółu			
Osoby bezrobotne:			
do 25 roku życia	21,1	18,2	19,4
długotrwale bezrobotne ^a	46,1	47,9	48,1
powyżej 50 roku życia	22,0	23,5	23,3
bez kwalifikacji zawodowych	31,2	31,3	31,5
samotnie wychowujące, co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	10,9	11,7	11,7
niepełnosprawni	6,3	6,2	6,2

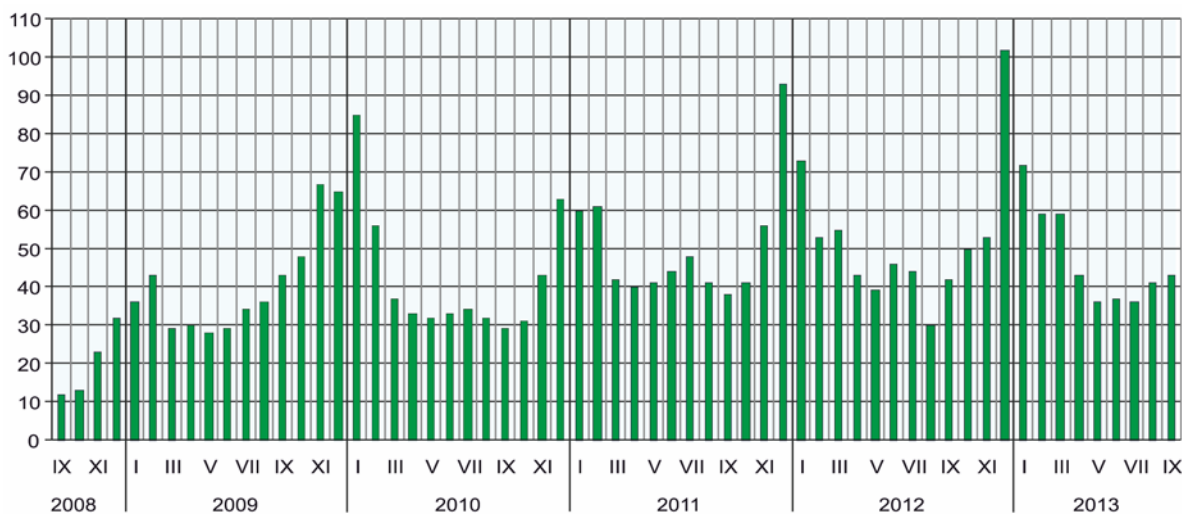
a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Bezrobotni będący w **szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu września 2013 r. stanowili 90,9% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych (przed rokiem – 90,2%). W skali roku zwiększył się udział osób długotrwale bezrobotnych (o 2,0 p.proc. do 48,1%), osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 1,3 p.proc. do 23,3%), osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (o 0,8 p.proc. do 11,7%) oraz osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (o 0,3 p.proc. do 31,5%). Zmniejszył się natomiast udział osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 1,7 p.proc. do 19,4%) oraz bezrobotnych osób niepełnosprawnych (o 0,1 p.proc. do 6,2%).

We wrześniu 2013 r. do urzędów pracy zgłoszono 4223 **oferty zatrudnienia**, tj. o 1036 mniej niż we wrześniu 2012 r. i o 185 mniej niż przed miesiącem. W końcu września 2013 r. na 1 ofertę pracy przypadało 43 bezrobotnych (o 1 osobę więcej niż przed rokiem i o 2 osoby więcej niż przed miesiącem).

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI NA 1 OFERTĘ PRACY

Stan w końcu miesiąca

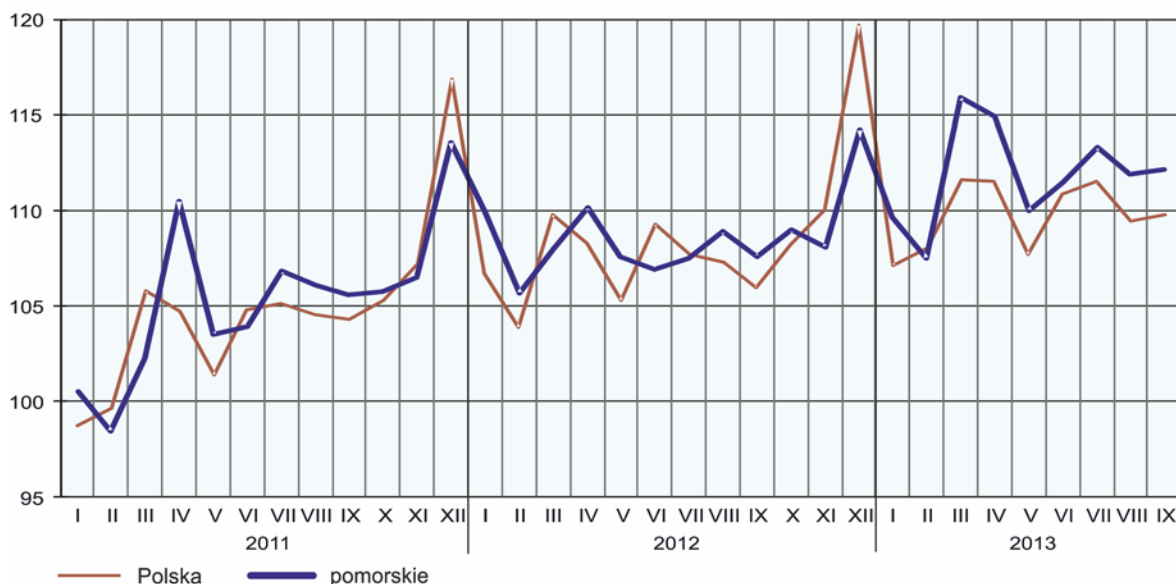
Z danych urzędów pracy wynika, że z końcem września 2013 r. 20 zakładów pracy zapowiedziało zwolnienie w najbliższym czasie 465 pracowników (przed rokiem odpowiednio 39 zakładów, 1291 pracowników).

WYNAGRODZENIA

We wrześniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3800,93 zł i było wyższe o 4,3% od zanotowanego w analogicznym miesiącu ub. roku (przed rokiem wzrost o 1,9%) oraz o 0,2% wyższe w porównaniu z sierpniem br. W Polsce przeciętne miesięczne wynagrodzenie

brutto we wrześniu br. wyniosło 3770,91 zł i zwiększyło się o 3,6% w odniesieniu do września 2012 r., a w stosunku do sierpnia 2013 r. odnotowano jej wzrost o 0,3%.

**DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO
W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW**
(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

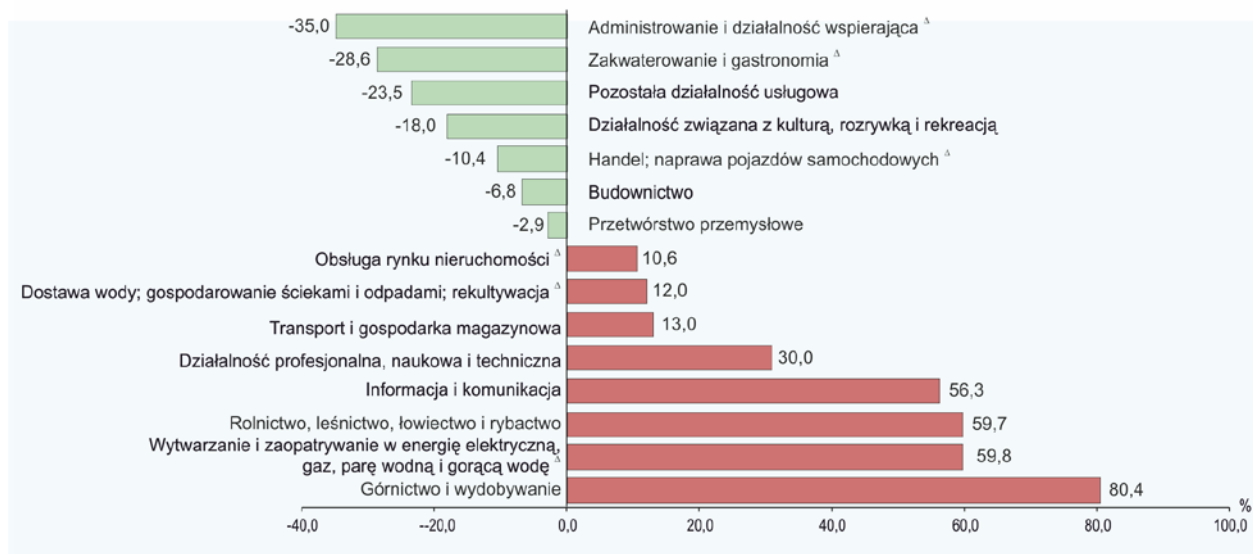
W porównaniu z wrześniem ub. roku wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto zanotowano m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 11,3%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 10,0%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 4,6%). Natomiast spadek przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto nastąpił m.in. w pozostałej działalności usługowej (o 4,6%), w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 1,7%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,3%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2013		I-IX 2013	
	w zł	IX 2012 = 100	w zł	I-IX 2012 = 100
O g ó ł e m	3800,93	104,3	3797,76	103,7
w tym:				
Przemysł	3857,96	103,9	3870,79	103,0
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	3689,30	104,6	3683,24	104,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	6073,63	110,0	6551,78	106,0
Budownictwo	3543,33	104,3	3478,14	104,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3404,87	104,6	3394,10	103,8
Transport i gospodarka magazynowa	4295,57	104,0	4281,13	102,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2712,36	101,6	2680,79	103,7
Informacja i komunikacja	5941,63	103,5	6035,40	104,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4204,32	104,5	4105,41	105,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	4973,09	111,3	4917,55	104,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2472,40	99,7	2603,11	103,1

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

**ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE WEDŁUG SEKCJI WE WRZEŚNIU 2013 R.**

W okresie styczeń-wrzesień br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 3797,76 zł, tj. o 3,7% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. W porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,0%), obsłudze rynku nieruchomości (o 5,2%), działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 4,5%) oraz budownictwie (o 4,3%). Natomiast spadek wynagrodzeń odnotowano m.in. w pozostałej działalności usługowej (o 0,1%).

CENY DETALICZNE

We wrześniu 2013 r. ceny detaliczne większości artykułów żywnościowych objętych badaniem były wyższe niż w analogicznym miesiącu ub. roku.

W grupie „pieczywo i produkty zbożowe” wzrosły ceny m.in. kaszy jęczmiennej (o 8,9%), mąki pszennej (o 7,1%) i bułki pszennej (o 2,3%), natomiast obniżeniu uległa cena ryżu (o 12,8%) i chleba pszenno-żytniego (o 2,2%).

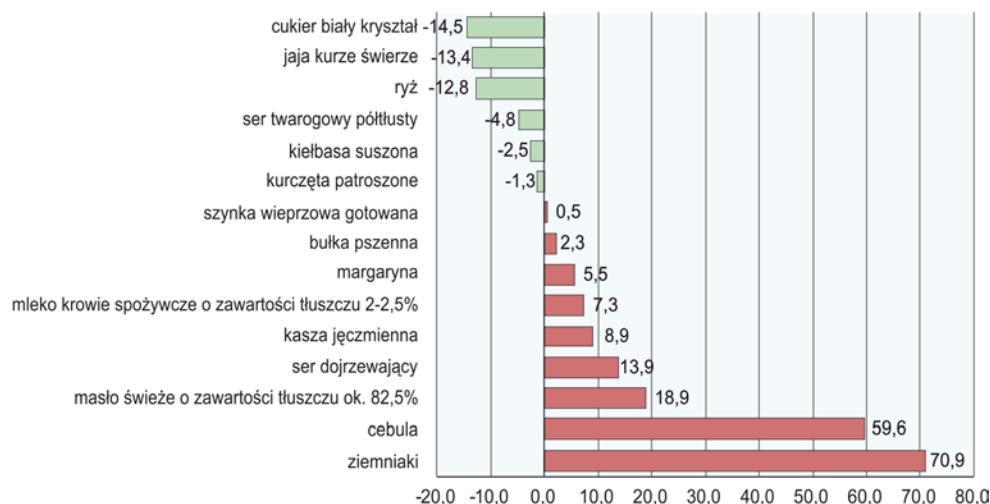
Więcej niż we wrześniu ub. roku konsumenci płacili za mięso wołowe z kością – rostbef (o 7,7%) i mięso wieprzowe – schab środkowy (o 0,1%). Nie zmieniła się cena mięsa wołowego bez kości – z udźca, natomiast mniej płacono za kurczęta patroszone (o 1,3%). Wśród badanych wędlin odnotowano wzrost ceny kielbasy wędzonej (o 0,8%) i szynki wieprzowej gotowanej (o 0,5%), natomiast niższa była cena kielbasy suszonej (o 2,5%).

W grupie „mleko, sery i jaja” wzrosła cena sera dojrzewającego (o 13,9%) i mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 2-2,5% (o 7,3%). Natomiast mniej niż we wrześniu ub. roku trzeba było zapłacić za jaja kurze świeże (o 13,4%), ser twarogowy półtłusty (o 4,8%), śmietanę o zawartości tłuszczu 18% (o 2,2%) oraz mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% (o 0,4%).

W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” wzrosła cena masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 18,9%), margaryny (o 5,5%). Niższa była cena oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 1,1%).

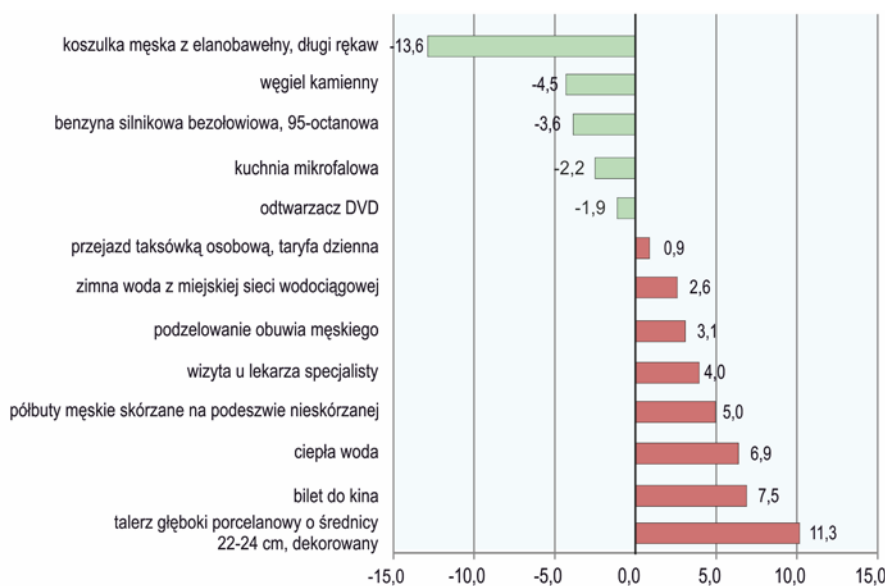
Wśród pozostałych artykułów żywnościowych odnotowano wzrost ceny herbaty czarnej, liściastej (o 5,8%), czekolady mlecznej (o 2,4%) i piwa jasnego pełnego, butelkowego (o 1,7%). Natomiast uległa obniżeniu cena cukru białego kryształu o 14,5%, kawy naturalnej mielonej o 9,7%, a soku jabłkowego o 1,3%.

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH WE WRZEŚNIU 2013 R.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W grupie „warzywa i owoce” wzrosły ceny: ziemniaków (o 70,9%), cebuli (o 59,6%), cytryn (o 23,2%), jabłek (o 17,8%), marchwi (o 7,5%) i pomarańczy (o 6,2%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH WE WRZEŚNIU 2013 R.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W porównaniu z wrześniem 2012 r. wzrosły także ceny większości badanych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych. Wśród usług związanych z użytkowaniem mieszkania zanotowano wzrost opłat za ciepłą wodę (o 6,9%) oraz zimną wodę (o 2,6%). Natomiast mniej trzeba było zapłacić za węgiel kamienny (o 4,5%).

Ceny produktów i usług związanych z transportem były zróżnicowane. Więcej trzeba było zapłacić za przejazd taksówką osobową (o 0,9%) i za bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy (o 0,8%), obniżyła się natomiast cena benzyny silnikowej bezołowiowej, 95-octanowej (o 3,6%) i oleju napędowego (o 2,1%).

W skali roku odnotowano również wzrost cen za pozostałe usługi. Wzrosła m.in. cena za strzyżenie włosów męskich o 4,2%, za wizytę u lekarza specjalisty o 4,0%, za oczyszczenie chemiczne garnituru męskiego 2-częściowego o 3,5%, a za podzielowanie obuwia męskiego o 3,1%.

Więcej niż przed rokiem konsumenci płacili także za bilet do kina (o 7,5%), za gazetę – dziennik lokalny (o 3,9%) i za mydło toaletowe (o 0,2%), natomiast mniej za pastę do zębów (o 3,9%).

ROLNICTWO

Na rynku rolnym we wrześniu 2013 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku odnotowano spadek cen zbóż zarówno w skupie, jak i na targowiskach, przy jednoczesnym wzroście cen ziemniaków. Cena żywca wołowego w skupie była niższa niż przed rokiem, a żywca wieprzowego i drobiowego oraz mleka wyższa. W porównaniu z sierpniem br. ceny większości badanych produktów roślinnych i zwierzęcych w skupie były wyższe (za wyjątkiem ceny ziemniaków i drobiu), a na targowiskach – niższe (z wyjątkiem ceny ziemniaków).

W wrześniu br. średnia temperatura powietrza na obszarze województwa pomorskiego wyniosła 13,0°C, tj. o 0,1°C więcej niż średnia z lat 1971-2000, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 25,2°C (Ustka), a minimalna -0,2°C (Chojnice). Średnia suma opadów atmosferycznych (77,3 mm) stanowiła 123,7% normy z wielolecia¹. Liczba dni z opadami, w zależności od regionu, wyniosła od 16 do 18.

We wrześniu br. na polach trwały prace związane z przedsięwzięciem nawożeniem (głównie nawozami azotowymi lub wieloskładnikowymi) oraz siewem zbóż ozimych. Na podstawie wstępnych informacji przekazanych przez rzeczoznawców gminnych szacuje się, że w stosunku do przewidywanej powierzchni zasiano ok. 60% pszenicy ozimej, ok. 70% żyta i pszenżyta ozimego oraz 100% jęczmienia ozimego. Na niektórych obszarach województwa może nastąpić niewielkie opóźnienie siewu, które jest spowodowane wystąpieniem intensywnych opadów deszczu. W tych warunkach jednak dopuszczalne jest przedłużenie okresu siewu do początku października. Analizując materiał siewny jaki oferowany jest przez punkty sprzedaży w regionie należy stwierdzić, że pozytywnym zjawiskiem jest obecność w ofercie dużej liczby odmian z Listy Odmian Zalecanych na rok 2013. Jednak dużym problemem dla rolników są jego wysokie ceny.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII-IX 2013		IX 2013		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	IX 2012 = 100	VIII 2013 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	213,4	70,9	75,7	84,0	66,8
w tym:					
pszenica	144,1	76,4	51,6	72,0	67,9
żyto	41,3	74,3	13,3	125,6	56,4

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w okresie lipiec-wrzesień br. wyniósł 213,4 tys. t i był o 29,1% mniejszy niż w tym samym okresie poprzedniego roku. Spadek dotyczył zarówno pszenicy, jak i żyta (odpowiednio o 23,6% i o 25,7%). We wrześniu br. skupiono 75,7 tys. t zbóż, tj. mniej niż przed rokiem i przed miesiącem odpowiednio o 16,0% i o 33,2%. Skup pszenicy zmniejszył się zarówno w skali roku, jak i miesiąca (odpowiednio o 28,0% i o 32,1%). Z kolei żyta skupiono o 25,6% więcej niż przed rokiem, ale o 43,6% mniej niż przed miesiącem.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-IX 2013		IX 2013		
	w tys. t	I-IX 2012 = 100	w tys. t	IX 2012 = 100	VIII 2013 = 100
Żywiec rzeźny ^b	124,5	123,0	14,4	132,2	97,8
w tym:					
bydło (bez cieląt)	5,2	83,1	0,6	75,6	91,1
trzoda chlewna	75,1	112,6	8,7	117,0	104,9
drób	44,1	151,3	5,0	139,5	88,1
Mleko ^c	198,9	103,1	22,7	109,5	94,0

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. c W milionach litrów.

¹ Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z trzech stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Chojnicach, Gdańsku i Ustce.

Od początku roku skup **żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był większy o 23,0% od notowanego w tym samym okresie 2012 r. Największy wzrost odnotowano w skupie drobiu (o 51,3%). Skup trzody chlewnej był o 12,6% większy niż w okresie styczeń-wrzesień 2012 r. Z kolei podaż żywca wołowego w omawianym okresie zmniejszyła się o 16,9%. We wrześniu 2013 r. producenci z województwa dostarczyli do skupu 14,4 tys. t żywca rzeźnego (w wadze żywej), tj. o 32,2% więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku oraz o 2,2% mniej niż przed miesiącem. Zarówno w skali roku, jak i miesiąca zwiększył się skup trzody chlewnej (odpowiednio o 17,0% i o 4,9%). Skup bydła zmniejszył się o 24,4% w stosunku do września ub. roku i o 8,9% do poprzedniego miesiąca. Z kolei drobiu skupiono o 39,5% więcej w stosunku do analogicznego okresu ub. roku, a w odniesieniu do sierpnia br. o 11,9% mniej.

Skup mleka we wrześniu 2013 r. wyniósł 22,7 mln l i był wyższy niż przed rokiem (o 9,5%) oraz niższy niż przed miesiącem (o 6,0%).

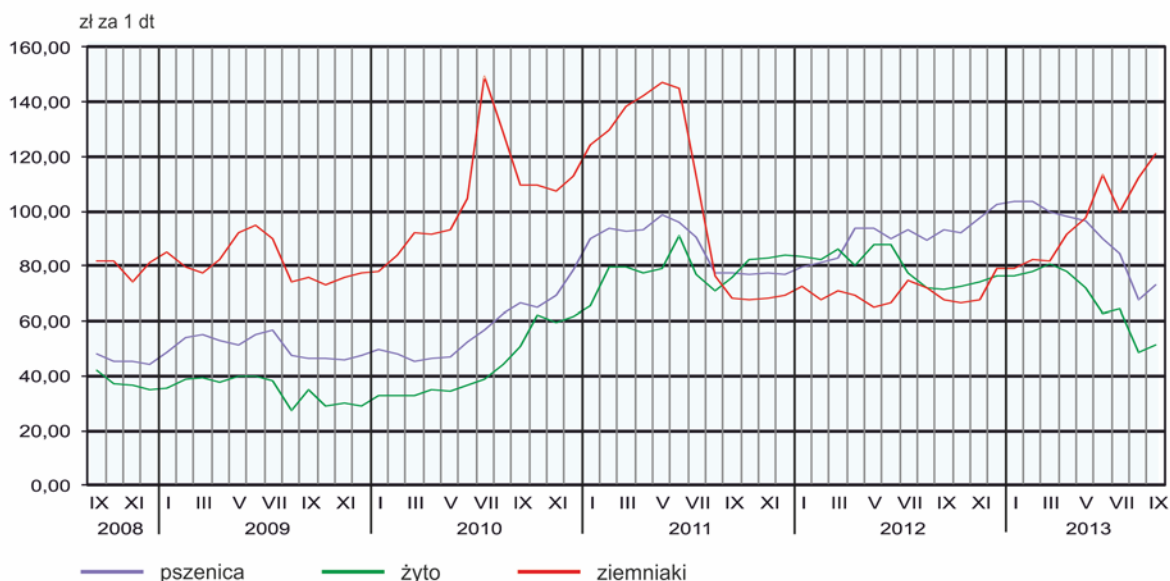
Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie			Ceny na targowiskach		
	IX 2013			IX 2013		
	zł	IX 2012 = 100	VIII 2013 = 100	zł	IX 2012 = 100	VIII 2013 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:						
pszenica	73,17	78,2	107,7	89,00	89,0	91,0
żyto	51,51	72,0	106,1	66,25	73,6	87,2
Ziemniaki ^b za 1 dt	35,10	137,2	81,2	121,29	179,6	108,2
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:						
w tym:						
bydło (bez cieląt)	5,50	90,8	109,1	•	x	x
trzoda chlewna	5,65	100,7	100,2	•	x	x
drób	4,17	101,7	95,9	•	x	x
Prosię na chów za 1 szt.	•	x	x	151,67	104,6	95,8
Mleko za 1 hl	140,16	124,3	104,8	•	x	x

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne późne.

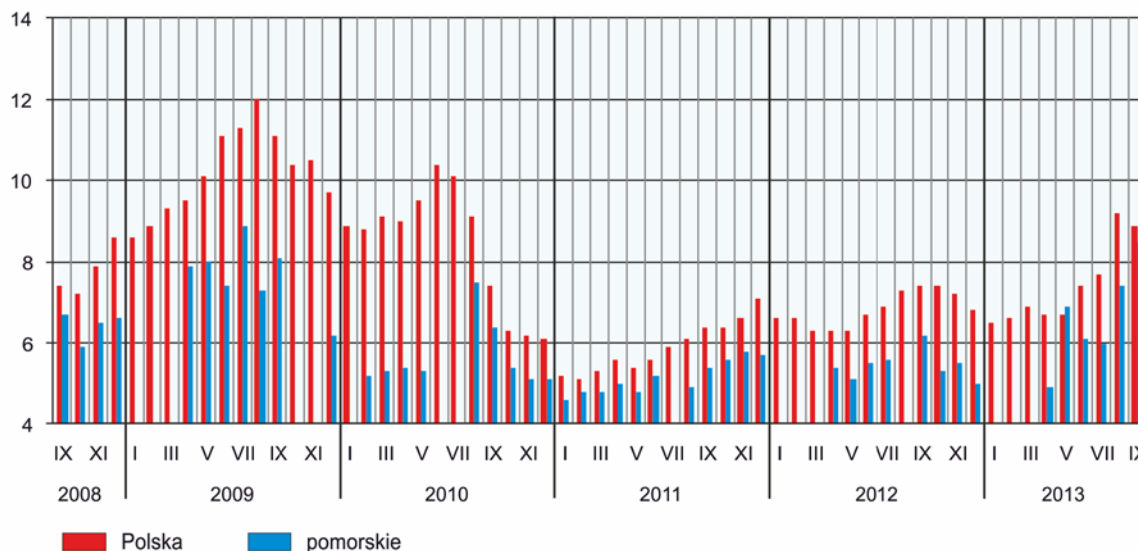
We wrześniu 2013 r. producenci z województwa uzyskiwali niższe niż przed rokiem ceny za **pszenicę** i **żyto** dostarczone do skupu (odpowiednio o 21,8% i o 28,0%) oraz na targowiskach (odpowiednio o 11,0% i o 26,4%). W skali miesiąca średnia cena pszenicy i żyta w skupie zwiększyła się (odpowiednio o 7,7% i 6,1%), a w obrocie targowiskowym zmniejszyła się (odpowiednio o 9,0% i o 12,8%).

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW JADALNYCH

We wrześniu br. przeciętna cena skupu **ziemniaków** kształtowała się na poziomie 35,10 zł/dt i była wyższa niż przed rokiem o 37,2% oraz o 18,8% niższa niż przed miesiącem. Na targowiskach przeciętna cena ziemniaków jadalnych późnych we wrześniu br. wyniosła 121,29 zł/dt i zwiększyła się zarówno w skali roku, jak i miesiąca (odpowiednio o 79,6% i o 8,2%).

RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

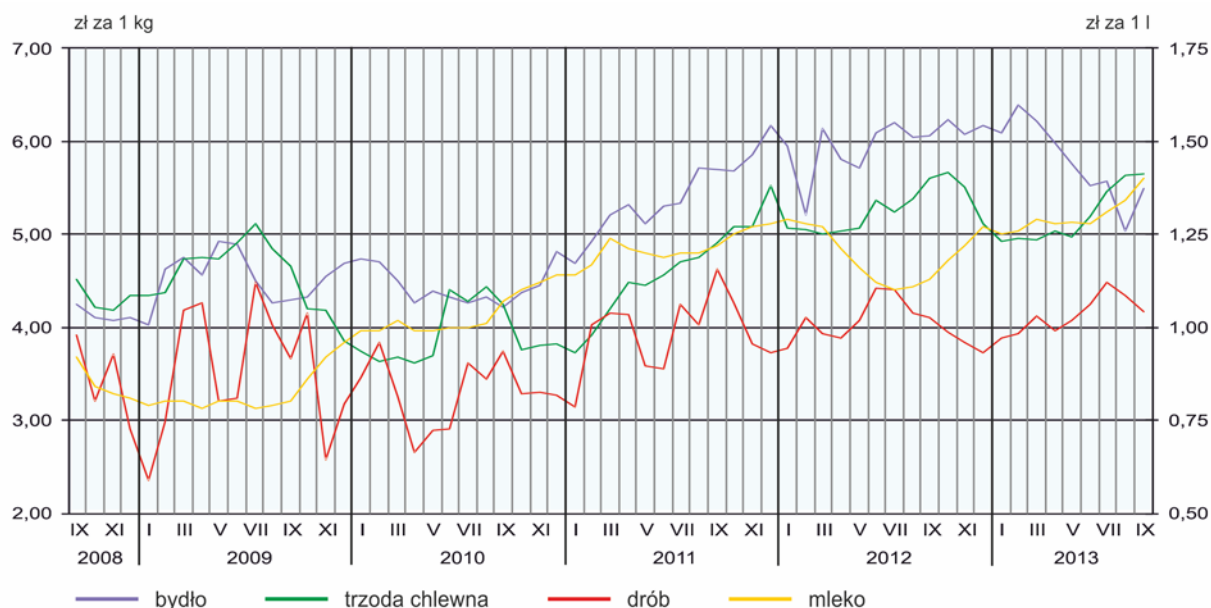

We wrześniu 2013 r. przeciętna cena skupu **żywca wieprzowego** kształtowała się na poziomie 5,65 zł/kg i zwiększyła się o 0,7% w stosunku do analogicznego okresu 2012 r. i o 0,2% w porównaniu z sierpniem br.

Średnia cena skupu **żywca drobiowego** we wrześniu 2013 r. wyniosła 4,17 zł/kg i w stosunku do września ub. roku zwiększyła się o 1,7%, a w odniesieniu do poprzedniego miesiąca zmniejszyła się o 4,1%.

We wrześniu 2013 r. przeciętna cena skupu **żywca wołowego** kształtowała się na poziomie 5,50 zł/kg i zmniejszyła się o 9,2% w skali roku, a w ujęciu miesięcznym zwiększyła się o 9,1%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

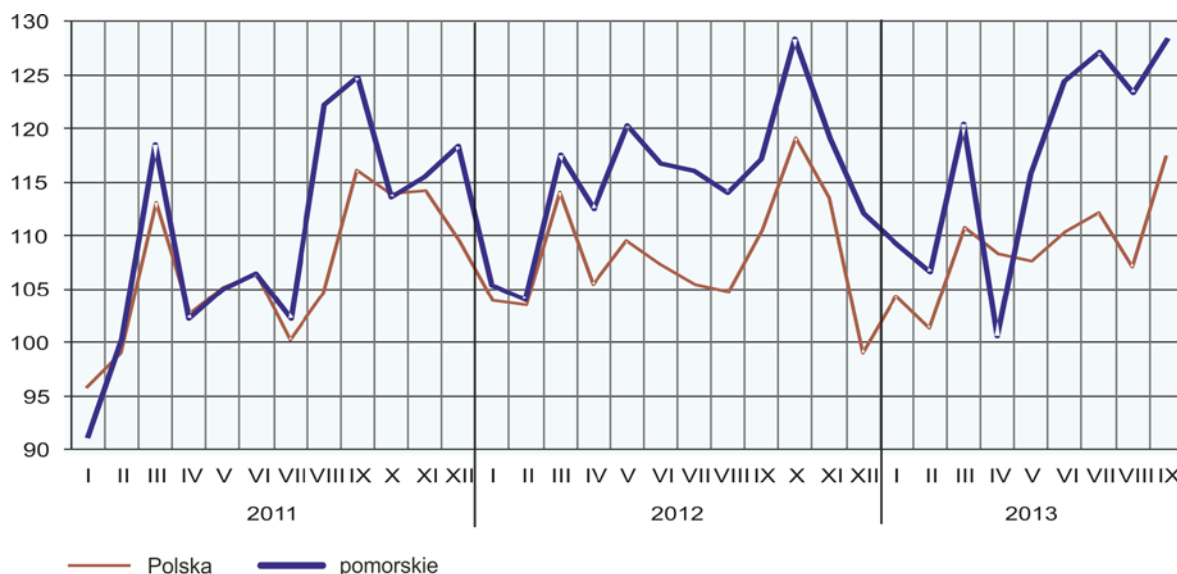
Średnia cena **mleka** w skupie ukształtowała się na poziomie 140,16 zł za 1 hl i była wyższa niż przed rokiem i przed miesiącem odpowiednio o 24,3% i o 4,8%.

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu we wrześniu br. osiągnęła wartość 6991,7 mln zł (w cenach bieżących), co oznacza w cenach stałych wzrost o 9,4% w skali roku oraz o 4,0% w stosunku do poprzedniego miesiąca. We wrześniu 2013 r. w skali roku odnotowano wzrost o 7,4% (w cenach bieżących) **produkcji budowlano-montażowej**.

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU

(przeciętna miesięczna 2010 = 100; ceny stałe)

We wrześniu br., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2012 r., odnotowano wzrost o 8,0% produkcji sprzedanej w przetwórstwie przemysłowym (w cenach stałych), której udział (w cenach bieżących) w produkcji przemysłowej ogółem w województwie wyniósł 91,7%. Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) w skali roku odnotowano także m.in. w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 34,7%). Udział produkcji tej sekcji (w cenach bieżących) we wrześniu br. stanowił 6,5% produkcji przemysłowej województwa.

W 23 spośród 29 działów przemysłu odnotowano wyższy niż we wrześniu 2012 r. poziom produkcji sprzedanej w cenach stałych. Wzrost sprzedaży w skali roku odnotowano m.in. w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 58,6%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 54,6%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 23,8%), pozostałego sprzętu transportowego (o 19,2%), artykułów spożywczych (o 13,9%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 13,1%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 0,7%). Spadek natomiast miał miejsce m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (o 4,3%) oraz wyrobów z metali (o 0,1%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2013	I-IX 2013	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
O g ó ł e m	109,4	102,5	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	108,0	101,4	90,0
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	113,9	113,4	10,4
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	158,6	138,2	2,7
chemikaliów i wyrobów chemicznych	100,7	103,2	2,0
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	113,1	107,4	3,8
wyrobów z metali ^Δ	99,9	117,0	6,0
komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych maszyn i urządzeń ^Δ	123,8	104,4	6,8
pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	95,7	88,3	2,5
pozostałego sprzętu transportowego	154,6	109,0	1,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	119,2	85,5	4,0
	134,7	121,0	7,5

W porównaniu z sierpniem br. produkcja sprzedana w cenach stałych w przetwórstwie przemysłowym była wyższa o 5,2%, a w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę o 2,9%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, we wrześniu 2013 r. wyniosła 54,5 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 7,9% (w cenach stałych) wyższa niż przed rokiem, przy wyższym o 1,4% przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto – o 3,9%.

W okresie styczeń-wrzesień br. produkcja sprzedana przemysłu (w cenach bieżących) wyniosła 57387,6 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa o 2,5% niż w analogicznym okresie 2012 r. W porównaniu z okresem styczeń-wrzesień 2012 r. wzrost odnotowano m.in. w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 38,2%), wyrobów z metali (o 17,0%), artykułów spożywczych (o 13,4%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 9,0%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 7,4%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 4,4%) oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 3,2%). Spadek odnotowano m.in. w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 14,5%) oraz maszyn i urządzeń (o 11,7%).

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) we wrześniu br. wyniosła 778,2 mln zł i była o 11,4% niższa niż we wrześniu ub. roku. W okresie styczeń-wrzesień br. produkcja sprzedana budownictwa osiągnęła wartość 6009,7 mln zł, co oznacza spadek o 7,5% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku.

We wrześniu br. wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, wyniosła (w cenach bieżących) 27,3 tys. zł i była niższa o 4,5% w stosunku do analogicznego miesiąca 2012 r. W skali roku przeciętne zatrudnienie w budownictwie było niższe o 7,2%, natomiast przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło o 4,3%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) ukształtowała się we wrześniu br. na poziomie 398,2 mln zł i stanowiła 51,2% produkcji sprzedanej budownictwa ogółem (we wrześniu 2012 r. – 42,2%). W odniesieniu do września 2012 r. produkcja budowlano-montażowa była wyższa o 7,4%, a w stosunku do sierpnia br. zwiększyła się o 14,0%.

We wrześniu 2013 r. w skali roku odnotowano wzrost produkcji budowlano-montażowej w grupie podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków (o 25,5%) oraz w grupie podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest wykonywanie robót związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 4,3%). Podmioty specjalizujące się w wykonywaniu robót budowlanych specjalistycznych odnotowały we wrześniu br. w skali roku spadek produkcji (o 18,3%).

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2013	I-IX 2013	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
O g ó ł e m	107,4	86,2	100,0
Budowa budynków ^Δ	125,5	85,6	40,7
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	104,3	88,1	40,9
Roboty budowlane specjalistyczne	81,7	83,6	18,4

Z kolei w porównaniu z sierpniem br. wzrost produkcji budowlano-montażowej dotyczył grupy podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków (o 40,6%) oraz podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest wykonywanie robót związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 2,8%). Spadek produkcji natomiast nastąpił w podmiotach specjalizujących się w wykonywaniu robót budowlanych specjalistycznych (o 4,0%).

W okresie styczeń-wrzesień br. produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie 2540,2 mln zł, tj. o 13,8% niższym od notowanego w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek produkcji o 16,4% odnotowano w podmiotach specjalizujących się w wykonywaniu robót budowlanych specjalistycznych o 14,4%, w podmiotach, których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków oraz o 11,9% w podmiotach, których podstawowym rodzajem działalności jest wykonywanie robót związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

We wrześniu 2013 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2012 r., odnotowano wzrost liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia (o 38,2%) i mieszkań oddanych do użytkowania (o 17,7%) oraz spadek liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 42,5%).

Według wstępnych danych ¹ we wrześniu 2013 r. **przekazano do użytkowania** 1170 mieszkań (tj. o 176 mieszkań więcej niż we wrześniu 2012 r.), w tym 672 mieszkania (57,4% ogólnej liczby oddanych mieszkań) przekazali deweloperzy, a 380 (32,5%) inwestorzy indywidualni (w 2012 r. udziały te wynosiły odpowiednio 38,8% i 58,5%). Nie oddano do użytkowania nowych mieszkań społecznych czynszowych, komunalnych i zakładowych. Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie pomorskim we wrześniu 2013 r. stanowiły 9,7% efektów krajowych.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień br. kształtowała się następująco:

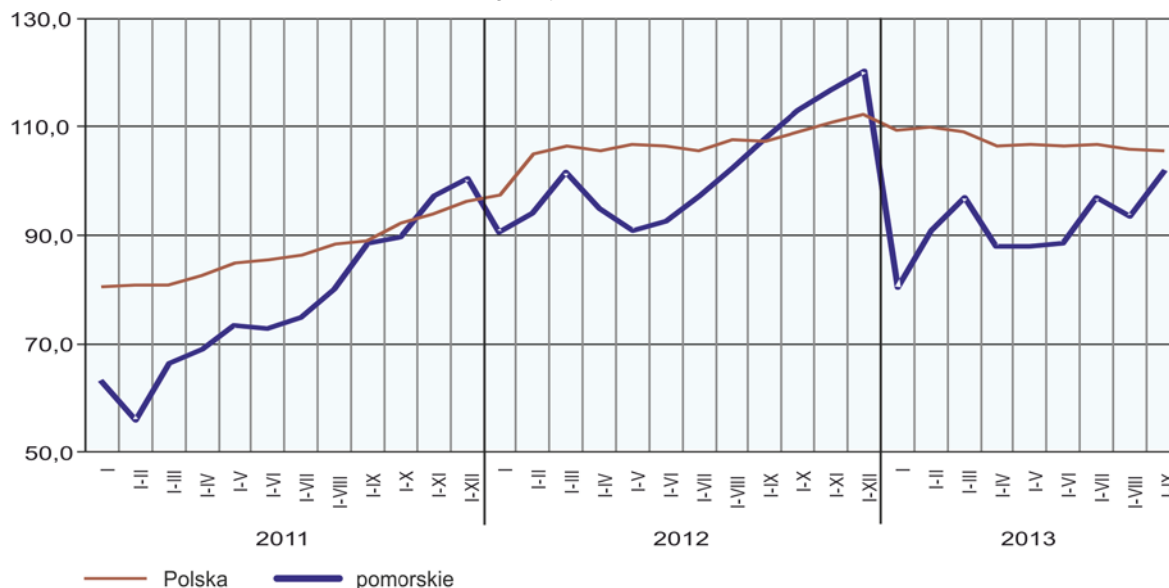
Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2012 = 100	
O g ó ł e m	8501	100,0	94,3	98,2
Indywidualne	4167	49,0	96,1	139,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	3929	46,2	95,8	58,5
Spółdzielcze	327	3,9	78,6	61,8
Komunalne	34	0,4	53,1	37,1
Zakładowe	44	0,5	2200,0	55,1

W okresie styczeń-wrzesień br. oddano do użytkowania 8501 mieszkań, tj. o 5,7% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. W stosunku do okresu styczeń-wrzesień ub. roku odnotowano spadek liczby zrealizowanych we wszystkich występujących formach budownictwa, z wyjątkiem budownictwa zakładowego.

¹ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

DYNAMIKA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA

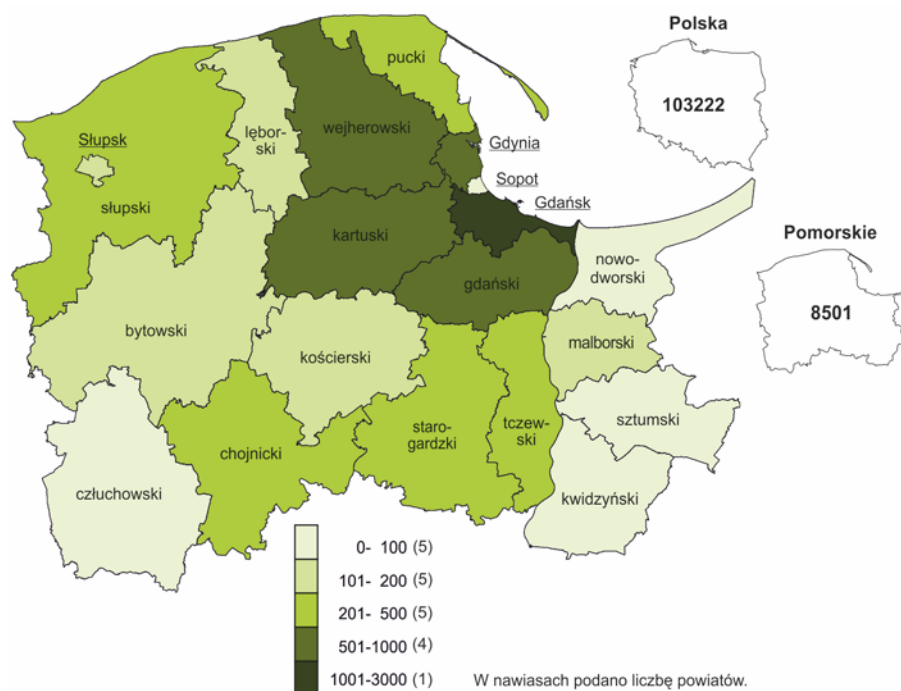
(analogiczny okres 2010 = 100)

Przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień 2013 r. wyniosła 98,2 m² i była o 4,2% większa niż w analogicznym okresie 2012 r. W porównaniu z okresem styczeń-wrzesień ub. roku mieszkania o większej przeciętnej powierzchni oddano jedynie w budownictwie indywidualnym i spółdzielczym.

Od początku roku najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w Gdańsku (2813) oraz w powiecie gdańskim (972), a najmniej w powiecie sztumskim (50) oraz w powiecie nowodworskim (66 mieszkań).

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW W OKRESIE STYCZEŃ – WRZESIEŃ 2013 R.

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiecie lęborskim (158,6 m²) i słupskim (151,7 m²). Mieszkania o najmniejszej przeciętnej powierzchni użytkowej (poniżej 100 m²) wybudowano m.in. w Gdańsku (65,2 m²) oraz w Sopocie (68,6 m²).

We wrześniu 2013 r. odnotowano w ujęciu rocznym wzrost liczby mieszkań, na których budowę starostwa powiatowe wydały pozwolenia (o 38,2% do 1020) oraz spadek liczby mieszkań, których budowę rozpo-

częto (o 42,5% do 806). Większość mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia, stanowiły inwestycje budownictwa indywidualnego i deweloperów (47,5% i 51,7%), natomiast w przypadku mieszkań, których budowę rozpoczęto, inwestycje budownictwa indywidualnego wyniosły 56,8%, a deweloperów 40,9%.

Liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń-wrzesień br. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2012 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2012 = 100
O g ó ł e m	7628	100,0	74,6	7924	100,0	7924
Indywidualne	3586	47,0	93,8	3556	44,9	88,9
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	3865	50,7	62,8	4227	53,3	99,8
Spółdzielcze	1	0,0	2,0	13	0,2	32,5
Komunalne	176	2,3	89,8	30	0,4	54,5
Zakładowe	-	x	x	80	1,0	x
Spoleczne czynszowe	-	x	x	18	0,2	4,2

RYNEK WEWNĘTRZNY

We wrześniu br. w skali roku odnotowano wzrost **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących; zrealizowanych przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) o 13,2%. W porównaniu z wrześniem 2012 r. największy wzrost sprzedaży detalicznej odnotowano w podmiotach zajmujących się sprzedażą „pojazdów samochodowych, motocykli, części” (o 66,4%). Zwiększyła się również sprzedaż detaliczna m.in. w grupie „włókno, odzież, obuwie” (o 22,1%), „pozostałe” (o 16,5%), „pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 7,8%), „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” (o 4,4%) oraz „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (o 2,6%). Natomiast spadek w ujęciu rocznym odnotowano w grupie „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 16,8%), „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 7,2%) oraz „meble, RTV, AGD” (o 0,8%).

Dynamika i struktura sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2013		I-IX 2013	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100		w odsetkach	
O g ó ł e m ^a	113,2	108,7	100,0	
w tym:				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	166,4	162,9	16,8	
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	102,6	103,5	23,9	
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	107,8	103,1	1,8	
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	92,8	85,7	12,6	
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	104,4	102,1	6,0	
Włókno, odzież, obuwie	122,1	111,3	17,0	
Meble, RTV, AGD	99,2	101,0	5,2	
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	83,2	84,6	3,3	
Pozostałe	116,5	108,5	12,3	

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

W porównaniu z sierpniem br. sprzedaż detaliczna była wyższa o 1,1%. Wzrost sprzedaży zanotowano m.in. w grupach: „włókno, odzież, obuwie” (o 10,0%), „pozostałe” (o 8,4%), „pojazdy samochodowe, motocykle,

części” (o 8,0%), „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” (o 4,0%) oraz w grupie „meble, RTV, AGD” (o 0,6%). Z kolei spadek sprzedaży w stosunku do sierpnia br. odnotowano m.in. w grupie „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 11,5%), „pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 4,3%), „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (o 3,9%) oraz „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 3,6%).

W okresie styczeń-wrzesień br. sprzedaż detaliczna była o 8,7% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku.

Sprzedaż hurtowa w stosunku do września ub. roku w przedsiębiorstwach handlowych była niższa o 4,5%, natomiast w hurtowych o 6,0%. W porównaniu z sierpniem br. sprzedaż hurtowa we wrześniu 2013 r. w przedsiębiorstwach handlowych była niższa o 7,2%, a w hurtowych o 8,3%.

W okresie styczeń-wrzesień br. w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. sprzedaż hurtowa zmniejszyła się w przedsiębiorstwach handlowych o 1,4%, a w przedsiębiorstwach hurtowych o 1,1%.

GOSPODARKA MORSKA

We wrześniu 2013 r. obroty ładunkowe w portach morskich województwa wyniosły 4,4 mln t, co oznacza wzrost zarówno w stosunku do września 2012 r., jak i sierpnia 2013 r. odpowiednio o 10,7% i 15,5%.

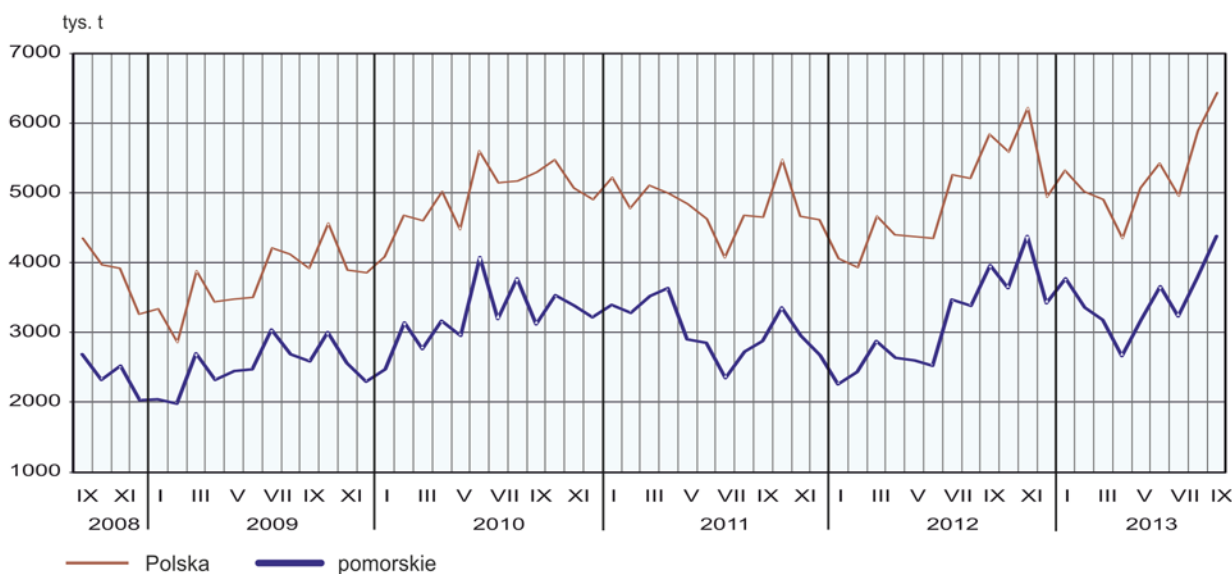
Na wzrost obrotów ładunkowych w stosunku do września 2012 r. miało wpływ zwiększenie przeładunków w większości kategorii ładunkowych, przy czym największy wzrost odnotowano w przeładunkach „masowych suchych” – o 27,3% oraz kontenerów dużych – o 16,8%. Natomiast największy spadek odnotowano w przeładunkach „pozostałych ładunkach drobnicowych” – o 12,1%.

W ruchu międzynarodowym obroty ładunkowe we wrześniu 2013 r. stanowiły 96,0% obrotów województwa ogółem.

W portach morskich województwa największe obroty odnotowano w porcie gdańskim – 2,9 mln t (wzrost o 3,8% w stosunku do września 2012 r.), co stanowiło 65,1% obrotów województwa ogółem. Największy udział w ogólnej liczbie obrotów ładunkowych w porcie gdańskim miały przeładunki ładunków z kategorii „masowe ciekłe” – 51,4%, których przeładowano 1465,4 tys. t oraz „masowe suche” – odpowiednio 27,4% i 780,7 tys. t.

W okresie styczeń-wrzesień 2013 r. obroty ładunkowe w portach morskich województwa wyniosły 31,2 mln t, co stanowiło wzrost w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 19,4%. W porównaniu z okresem styczeń-wrzesień 2012 r. największy wzrost odnotowano w przeładunkach kontenerów dużych (o 25,1%), a największy spadek w przeładunkach „tocznych niesamobieźnych” (o 13,6%).

OBROTY ŁADUNKOWE W PORTACH MORSKICH

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2012 r. B – 2013 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	283,9	282,8	283,0	282,0	280,2	280,0	280,3	279,7	279,4	280,0	278,7	277,7
	B	279,4	278,1	277,8	277,7	278,1	278,3	276,6	276,7	276,7			
poprzedni miesiąc = 100	A	101,7	99,6	100,1	99,7	99,4	99,9	100,1	99,8	99,9	100,2	99,6	99,6
	B	100,6	99,5	99,9	99,9	100,2	100,1	99,4	100,0	100,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	101,4	100,8	101,0	100,5	100,4	99,7	100,1	100,0	100,0	99,9	100,0	99,5
	B	98,4	98,3	98,2	98,4	99,3	99,4	98,7	98,9	99,0			
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	A	114,5	117,1	115,4	110,9	107,4	104,3	102,7	103,8	105,9	107,2	110,5	114,6
	B	124,2	126,9	126,5	122,9	118,0	112,9	110,9	109,7	111,0			
Stopa bezrobocia ^b (stan w końcu okresu) w %	A	13,3	13,5	13,4	12,9	12,6	12,3	12,1	12,2	12,4	12,6	12,9	13,4
	B	14,3	14,6	14,6*	14,2	13,7	13,2	13,0	12,8	13,0			
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	3126	4128	5999	4841	5034	4373	4884	6176	5259	4452	3296	2394
	B	3748	4814	4762	5615	5063	4988	4948	4408	4223			
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A	73	53	55	43	39	46	44	30	42	50	53	102
	B	72	59	59	43	36	37	36	41	43			
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A	3723,78	3580,48	3661,09	3733,21	3644,59	3622,33	3642,19	3691,75	3645,93	3694,59	3663,73	3870,37
	B	3716,19	3641,70	3928,52	3893,68	3727,01	3777,09	3841,70	3792,38	3800,93			
poprzedni miesiąc = 100	A	96,7	96,2	102,3	102,0	97,6	99,4	100,5	101,4	98,8	101,3	99,2	105,6
	B	96,0	98,0	107,9	99,1	95,7	101,3	101,7	98,7	100,2			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	109,4	107,3	105,6	99,7	103,9	102,9	100,6	102,7	101,9	103,1	101,5	100,6
	B	99,8	101,7	107,3	104,2	102,3	104,3	105,5	102,7	104,3			
Wskaźnik cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	•	•	103,7	•	•	103,7	•	•	103,7	•	•	102,6
	B	•	•	101,3	•	•	100,6	•	•	•			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2012 r. B – 2013 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	101,7	101,4	103,0	112,5	98,5	96,4	101,4	92,3	108,3	98,8	100,1	109,1
	B	100,6	98,3	97,5	97,4	98,4	90,7	95,4	79,2	107,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	90,1	88,9	93,3	106,3	102,8	97,9	103,8	110,1	118,0	119,7	116,4	125,9
	B	126,4	120,8	114,3	99,0	98,9	93,1	87,5	75,1	74,7			
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	A	96,4	87,6	117,9	94,6	98,3	106,7	101,8	97,4	100,3	103,0	97,3	101,6
	B	98,9	104,9	97,2	96,1	96,3	95,8	100,9	90,5	109,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	126,9	105,9	117,9	109,2	111,5	114,9	116,3	105,8	106,3	109,7	103,8	100,0
	B	102,5	122,8	101,3	102,9	100,9	90,6	89,8	83,4	90,8			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	91,8	99,6	99,0	100,6	100,6	105,9	97,8	102,7	104,3	100,9	97,3	92,9
	B	96,3	100,6	99,6	101,8	98,8	104,4	105,2	103,3	100,2			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	135,9	129,2	119,0	112,3	113,7	117,5	111,3	113,3	114,3	111,4	108,3	92,8
	B	97,2	98,2	98,8	100,0	98,2	96,8	104,2	104,8	100,7			
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta													
	A	x	x	x	5,4	5,1	5,5	5,6	x	6,2	5,3	5,5	5,0
	B	x	x	x	4,9	6,9	6,1	6,0	7,4	8,5			
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	A	89,0	98,8	113,0	95,7	106,9	97,1	99,4	98,2	102,4	109,5	92,8	94,1
	B	97,4	97,6	112,9	83,6	115,1	107,4	102,2	97,0*	104,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	115,4	103,7	99,2	110,0	114,6	109,6	113,5	93,3	93,9	113,0	103,1	94,7
	B	103,6	102,4	102,4	89,4	96,3	106,5	109,5	108,1*	109,4			
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	31,0	89,7	132,3	102,9	215,0	60,0	86,5	117,1	101,9	119,9	86,6	138,6
	B	37,0	92,9	88,7	137,2	110,5	113,8	128,5	96,8	114,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	128,9	94,0	92,1	90,1	139,6	74,2	66,1	73,0	71,7	79,4	78,0	72,4
	B	86,4	89,5	60,0	80,0	41,1	78,0	116,0	95,9	107,4			

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2012 r. B – 2013 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	1020	2038	3087	3838	4559	5567	6591	8025	9019	10790	12269	14194
	B	906	1973	2947	3557	4409	5315	6573	7331	8501			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	144,3	168,0	153,3	137,4	123,9	127,1	129,8	127,7	121,8	125,7	120,0	119,4
	B	88,8	96,8	95,5	92,7	96,7	95,5	99,7	91,4	94,3			
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	76,3	94,6	117,9	97,2	99,7	102,2	103,9	99,9	100,4	105,0	92,3	114,1
	B	86,5	92,7	129,6	88,0	103,9	100,8	106,4	99,4	101,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	119,9	115,0	114,7	110,3	109,7	108,6	105,3	105,4	104,5	103,9	103,2	96,6
	B	109,5	107,3	117,8	107,4	111,9	110,3	112,9	112,4	113,2			
Obroty ładunkowe w portach morskich ^b w tys. t	A	2254	2438	2881	2640	2601	2527	3473	3381	3960	3636	4381	3420
	B	3770	3359	3185	2662	3179	3663	3230*	3793*	4382			
poprzedni miesiąc = 100	A	84,4	108,2	118,1	91,6	98,5	97,2	137,4	97,3	117,1	91,8	120,5	78,1
	B	110,2	89,1	94,8	83,6	119,4	115,2	88,2*	117,4*	115,5			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	66,4	74,3	81,8	72,5	89,5	88,6	148,3	124,1	137,7	108,3	148,7	128,1
	B	167,2	137,7	110,6	100,8	122,2	145,0	93,0*	112,2*	110,7			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^c :													
brutto ^d (w %)	A	•	•	5,8	•	•	4,9	•	•	4,7	•	•	4,2
	B	•	•	4,0	•	•	4,3	•	•	•			
netto ^e (w %)	A	•	•	4,7	•	•	4,1	•	•	3,9	•	•	3,4
	B	•	•	3,3	•	•	3,6	•	•	•			
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^c (w mln zł; ceny bieżące)	A	•	•	907,9	•	•	2106,7	•	•	3290,8	•	•	5043,0
	B	•	•	893,8	•	•	2179,9	•	•	•			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	•	•	113,9	•	•	116,4	•	•	99,2	•	•	98,2
	B	•	•	98,5	•	•	103,5	•	•	•			
Podmioty gospodarki narodowej ^f w rejestrze REGON	A	257078	257392	258099	258831	259770	261041	261939	262263	262650	263538	264748	265033
	B	264783	265130	265623	266216	267176	268618	269942	270744	270747			
w tym spółki handlowe	A	23172	23272	23403	23517	23644	23758	23868	23999	24122	24252	24388	24565
	B	24748	24863	25015	25164	25330	25461	25660	25794	25927			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	4247	4255	4275	4293	4311	4321	4329	4331	4341	4353	4364	4382
	B	4397	4408	4417	4436	4450	4472	4484	4497	4514			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane pochodzą z badania statystycznego transportu morskiego opartego na dyrektywie 95/64/WE. c W których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. d Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. e Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. f Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.